

Gäller för: Verksamhet Psykiatri Affektiva, Verksamhet Psykiatri Psykos,
Verksamhet Rättpsykiatri, Verksamhet Neuropsykiatri, Verksamhet Beroende
Innehållsansvar: Kristina Annerbrink, (krian48), Sektionschef
Granskad av: Pia Rydell, (piary1), Verksamhetschef
Godkänd av: Pia Rydell, (piary1), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-01-16

Giltig till: 2028-01-12

LPT – lagen om psykiatrisk tvångsvård

Förändringar sedan föregående version

Uppdatering utifrån HSLF-FS 2025:54 Socialstyrelsens föreskrifter om ändring i föreskrifterna och allmänna råden (HSLF-FS 2022:62) om psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård.

Bakgrund och syfte

Syftet med denna rutin är att ge all personal praktisk vägledning vid löpande beslut kring psykiatrisk tvångsvård. Upplägget i denna rutin följer ordningen på blankett Beslutsöversikt [i Word](#) eller [i PDF](#). Syftet med besluts-översikten är att få en lättöverskådlig bild över LPT-beslut. Det som sägs om chefsöverläkare (chöl) gäller även för läkare i psykiatri med giltigt LPT-uppdrag.

Denna rutin säkerställer att tvångsåtgärder av Socialstyrelsen definierade tvångsåtgärder endast vidtas i enlighet med lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård eller någon annan tillämplig lag [HSLF-FS 2025:52](#), [HSLF-FS 2025:54](#).

Denna psykiatriövergripande rutin kompletteras av verksamhetsspecifika rutiner anpassade efter lokala förutsättningar.

Innehållsförteckning

Förändringar sedan föregående version	1
Bakgrund och syfte	1
Utförande	3

Ankomst sjukvårdsinrättning 2 §	3
Beslut om omhändertagande 4 §	3
Vårdintyg 4 §	3
Kvarhållning 6 §	4
Intagningsbeslut 6 b §	5
Konvertering 11 §	5
Underställning av konverteringsbeslut till förvaltningsrätten 12 §	6
Återintag sluten psykiatrisk tvångsvård 26 a §	6
Intagning efter rättspsykiatrisk vård 14 §	7
Vårdplan upprättad 16 §	7
Information om patientens rättigheter 48 §	7
Information om stödperson 30 §	7
Anmälan om stödperson 31 §	8
Tvångsåtgärder 6 § - 24 §	8
Nödrätt/nödvärn Brottsbalken kap. 24 1 §, 4 §	10
Restriktioner	10
Inskränkning i en patients rätt att ta emot besök	10
Visitation	10
Tillsynsgrad	11
Överklagan av intagning 32 § och andra beslut 33 §	11
Överflytt pågående LPT 41 §	11
Ansökan om fortsatt LPT-vård	11
Ansökan om fortsatt LPT-vård i öppenvård	13
Domslut 8 §, 9 §, 13 §, 26 a §	13
Särskilda villkor	14
Permission 25 §	14
Tvångsvårdens upphörande §	15
Anhållna/häktade	15
LPT inom somatisk vård	15
Bevakning LPT	15
Förhandling med förvaltningsrätten	16
Patientens kallelse till förvaltningsrättens förhandling	16

Sekretessbrytande bestämmelser	16
Frivillig sluten psykiatrisk vård under pågående öppen psykiatrisk tvångsvård	16
Handräckning 47 §	17
Uppföljning	17

Utförande

OBS! Beslutsöversikt ska alltid fyllas i så snart det finns ett vårdintyg.

Besluten ska av läkare skrivas på blankett Beslutsöversikt [i Word](#) eller [i PDF](#) och sedan dikteras (Obs! inte skrivas själv) i Melior under mall LPT/LRV i MedSpeech. Beslutsöversikt i pappersformat makuleras när uppgifterna är införda i Melior.

Ankomst sjukvårdsinrättning 2 §

Uppge datum och tid när patienten kommer till psykiatrisk sjukvårdsinrättningen, oftast psykiatrisk akutmottagning.

Beslut om omhändertagande 4 §

Om undersökning för vårdintyg inte kan utföras med patientens samtycke får patienten omhändertagas för undersökning. Beslut enligt detta lagrum ska även ske innan begäran om handräckning 47 § andra stycket 1.

Detta lagrum är även tillämpligt när patienten önskar lämna enhet (vanligtvis Psykiatrisk akutmottagning) innan den samlade bedömningen är avslutad, inklusive undersökning för vårdintyg.

Beslut enligt detta lagrum fattas av läkare i allmän tjänst.

Vårdintyg 4 §

Vårdintyg utfärdas efter personlig undersökning av legitimerad läkare på blankett:

[Vårdintyg för psykiatrisk tvångsvård - Ifyllnadsstöd](#)

[Vårdintyg för konvertering till psykiatrisk tvångsvård - Ifyllnadsstöd](#)

[Vårdintyg för rättspsykiatrisk vård - Ifyllnadsstöd](#)

Läkaren som utfärdat vårdintyget ser till att patienten och vårdintyget kommer till närmaste klinik där vårdintyget ska

prövas enligt 6b§. Möjlighet finns att patienten transporteras med gällande vårdintyg till somatisk vårdinrättning.

Ansvar för den psykiatriska tvångsvården åvilar fortsatt psykiatrin. Tvångsvård kan ske oavsett var patienten är folkbokförd.

Efter att vårdintyg har utfärdats informeras psykiatrisk beredskapsjour, överläkare på vårdavdelning och vårdplatskoordinator. Beredskapsjour ansvarar för att informera efterträdande beredskapsjour.

Om det saknas intagningsbeslut ansvarar sjuksköterska på vårdavdelningen för att i god tid informera överläkare eller beredskapsjour.

Sekreterare/Sjuksköterska

Besöket på akutmottagningen registreras i ELVIS, korrekt ankomsttid är viktig. Vårdform HSL i detta skede.

Efter att vårdintyget har prövats enligt 6b§ ska det skannas in i e-arkiv. En kopia av vårdintyget bevaras tills man försäkrat sig om att det inskannade dokumentet har fullgod kvalitet. Det digitala vårdintyget gäller då som nytt original och pappershandlingen kan gallras. Dokumentets äkthet garanteras av att man följer rutinen för skanning till e-arkiv. Om man behöver skriva ut en kopia ska äktheten styrkas med datum och signatur.

Kvarhållning 6 §

Detta beslut kan fattas av den läkare som tar ställning till att patienten kan hindras att lämna vårdinrättningen i avvaktan på intagningsbeslut enligt 6b § eller intagningsbeslut enligt 11 §. Denna paragraf är inte tillämplig för beslut om intagning. Beslut om kvarhållning får fattas av icke legitimerad läkare, men ska förankras med chöl, som ska bedöma patienten skyndsamt. Beslut om fastspänning eller nödvändig behandling med kortverkande läkemedel mot patientens vilja, efter kvarhållningsbeslut men innan intagningsbeslut är fattat, kan i detta skede tas av legitimerad läkare.

Sekreterare/Sjuksköterska

Heldygnsvård - Inskrivning på aktuell avdelning i ELVIS. Vårdform HSL i detta skede.

Intagningsbeslut 6 b §

Tolkningen av tidpunkt för ankomst till sjukvårdsinrättningen:

- Om vårdintyg är utfärdat när patienten anländer till sjukvårdsinrättningen, i form av den psykiatriska akutmottagningen, börjar 24-timmarsfristen löpa när patienten anlärt till den psykiatriska akutmottagningen.
- Om vårdintyg utfärdas efter att patienten anlärt till den psykiatriska akutmottagningen börjar 24-timmarsfristen löpa vid tidpunkten då patienten anländer till den psykiatriska akutmottagningen.
- Om vårdintyg utfärdas vid sjukvårdsinrättning, i form av somatisk vårdavdelning eller somatisk akutmottagning, börjar tidsfristen löpa när den psykiatriska konsultläkaren anlärt för att bedöma patienten.

Patienten ska informeras om att intagningsbeslutet kan överklagas samt om rätten till stödperson.

Patienten får efter intagningsbeslut hindras att lämna vårdinrättningens område eller den del av en inrättning där patienten vistas.

Sekreterare

Heldygnsvård – Ändra vårdform från HSL till LPT i ELVIS – LPT-modulen öppnas. Registrera i LPT-modulen; datum och klockslag för intagningsbeslut och bevakningsdatum för prövning i förvaltningsrätten. Räkna fyra veckor från intagningsbeslut.

Konvertering 11 §

För intagningsbeslut enligt 11 § krävs först ett vårdintyg enligt 11 §, därefter ställningstagande till intagningsbeslut av chöl inom 24 timmar. Dessa beslut får inte fattas av samma läkare. Kvarhållning enligt 6 § måste även göras innan intagningsbeslut fattas. Om vårdintyg enligt 11 § utfärdas utanför kontorstid, utförs intagningsbeslut eller konverteringsbeslut av beredskapsjour. Se bilaga [Flödesschema](#). När vårdintyg utfärdas på kontorstid ansvarar vårdintygskrivande läkare för att kontakta chöl. När vårdintyg utfärdas utanför kontorstid kan beredskapsjour på annan sjukhustomt behöva kopplas in för intagningsbeslut.

Sekreterare

Heldygnsvård – När intagningsbeslut är fattat: Ändra vårdform från HSL till LPT i ELVIS – LPT-modulen öppnas. Registrera i LPT-modulen; datum och klockslag för intagningsbeslut.

Underställning av konverteringsbeslut till förvaltningsrätten 12 §

Ansvarig läkare för intagningsbeslut enligt 11 § ska senast nästkommande vardag efter beslutet meddela förvaltningsrätten på blankett Underställning enligt 12 § i [word](#) eller i [PDF](#) .

Sekreterare informeras. Om tvångsvården bör fortsätta ska ansökan ha inkommit senast 4 dagar efter beslut om intagning enligt 11 §. Ansvarig för ansökan om fortsatt tvångsvård enligt denna paragraf åvilar den läkare som fattat intagningsbeslutet, men kan personligen överlåtas till beredskapsjour eller ansvarig överläkare på aktuell vårdavdelning.

Sekreterare/Sjuksköterska/Läkare

Underställning, vårdintyg och anteckning från Melior med beslut enligt 11 § skickas med säker e-post av sekreterare till förvaltningsrätten senast första vardagen efter att beslut är taget.

Återintag sluten psykiatrisk tvångsvård 26 a §

Ur lagtext framgår:

”26a § Chefsöverläkare får besluta att en patient som ges öppen psykiatrisk tvångsvård åter ska ges sluten psykiatrisk tvångsvård om:

1. de förutsättningar som anges i 3 § första stycket 1 och andra stycket är uppfyllda och
2. rättens beslut om fortsatt vård inte kan avvaktas med hänsyn till risken för patientens eller annans hälsa eller personliga säkerhet”.

För den fortsatta handläggningen v.g. se rubrik Ansökan sluten psykiatrisk tvångsvård. Beslut om återintag får endast fattas av chöl som arbetar i slutenvård. Beslutet kan fattas per telefon.

Sekreterare/Sjuksköterska

Inskrivning på aktuell avdelning i ELVIS (sekreterare eller sjuksköterska). Ändra vårdform till LPT i LPT-modulen.

Observera att patienten kan vårdas frivilligt i heldygnsvården under tiden som vårdtillfället för öppen psykiatrisk tvångsvård pågår. Då ska endast heldygnsvårdstillfället registreras och ingen ändring av vårdform ske. Detta ska i Elvis registreras som *B*

Frivillig sluten psykiatrisk vård under pågående öppen psykiatrisk tvångsvård.

Intagning efter rättspsykiatrisk vård 14 §

Om sluten psykiatrisk tvångsvård bör fortsätta ska en ansökan till förvaltningsrätten ha inkommit inom 4 dygn efter intagningsbeslut.

Sekreterare

När intagningsbeslut är fattat: Ange vårdform LPT i ELVIS – LPT-modulen öppnas. Registrera i LPT-modulen; datum och klockslag för intagningsbeslut.

Vårdplan upprättad 16 §

Ansvar för att vårdplan upprättas och att patient/närstående får information åvilar chöl. Detta ska ske snarast efter intagning i sluten psykiatrisk tvångsvård. Vårdplan finns som mall i Melior, aktivitet Vårdplan slutenvård eller Vårdplan öppenvård. Vårdplan ska om möjligt upprättas i samråd med patienten och om lämpligt också med närstående. Om patientens tillstånd omöjliggör samråd görs vårdplan upp ihop med närstående, eventuell kontaktperson från öppenvård och personal från avdelningen där patienten vårdas. Så snart patienten förbättras ska samråd för eventuell revidering ske. CHÖL ska undersöka om patienten har behov av stöd från socialtjänsten.

Information om patientens rättigheter 48 §

Den läkare som fattat intagningsbeslutet ska i samband med intagning i sluten psykiatrisk tvångsvård muntligen och skriftligen informera patienten om att tvångsvård föreligger samt om de rättigheter och skyldigheter som denna vårdform innebär. Informationen ges vid intagningstillfället under förutsättning att patientens tillstånd medger det, i annat fall vid ett senare tillfälle. Skriftlig information till patient om tvångsvård finns på ett flertal språk här: [SKR:s hemsida](#). Finns även på Socialstyrelsens hemsida [för vuxna](#) och för patienter [under 18 år](#).

Information om stödperson 30 §

Så snart patientens tillstånd tillåter ska han/hon upplysas, genom en individuellt anpassad information, om sin rätt att få en stödperson.

Anmälan om stödperson 31 §

Stödpersonen utses av Patientnämnden. En stödperson utses efter patientens önskemål eller på begäran av chöl när det kan finnas skäl att utse en sådan. I följande fall ska chöl alltid anmäla om stödperson; vid ansökan om förlängning av tvångsvården, att patienten överklagat intagningsbeslutet eller fått avslag på begäran om tvångsvårdens upphörande. Anmälan om stödperson ska ske på blankett [Anmälan om stödperson](#). I anmälan ska anges patientens inställning till att få en stödperson.

Chöl ska när tvångsvården har upphört snarast underrätta nämnden om detta och om stödpersonens uppdrag ska fortsätta därefter. Stödpersonens uppdrag kan övergå till ett uppdrag som kontaktperson enligt socialtjänstlagen under en månad efter det att tvångsvården upphört.

Sekreterare

Anmälan skickas med post till Patientnämndernas kansli, Regionens Hus, 405 44 Göteborg.

Tvångsåtgärder 6 § - 24 §

Tvångsåtgärder efter intagningsbeslut såsom behandling (exempelvis med läkemedel) under fasthållning, fastspänning, avskiljande och inskränkning i elektronisk kommunikation, noteras på blankett [Rapportblad över åtgärder enligt LPT eller LRV](#) och ska signeras av ordinerande läkare. Utförda tvångsåtgärder ska dokumenteras och KVÅ-kodas i Melior av ansvarig sjuksköterska. Rapportbladet fylls i och lämnas till sekreterare.

När beslut om tvångsåtgärder sker på telefon (t.ex. av beredskapsjour) dokumenterar ansvarig sjuksköterska detta direkt i Melior. Enligt IVO ska beslutet och skälen för åtgärderna också dikteras och signeras i Melior snarast möjligt av ordinerande läkare.

6 § möjliggör även tvångsåtgärder innan beslut enligt 6b § är fattat. De tvångsåtgärder enligt denna paragraf som är möjliga omfattar kropps-visitation och ytlig kroppsbesiktning. Beslut enligt denna paragraf får fattas av icke legitimerad läkare men bör förankras med chöl.

Beslut om tvångsmedicinering, fastspänning eller avskiljande innan 6b § regleras i 6a §. De läkemedel som kan bli aktuella ska vara kortverkande. Beslut enligt 6a § får fattas av legitimerad

läkare. Om tvångsåtgärder enligt 6a § utförts ska specialistläkare med giltigt LPT-uppdrag snarast infinna sig för att pröva frågan om intagning.

Beslut enligt 19 § (fastspänning) och 20 § (avskiljande) fattas av chöl.

Innan ett beslut om fastspänning längre än 4 timmar och avskiljande längre än 8 timmar måste chöl personligen undersöka patienten. För patienter under 18 år är tidsgränserna för personlig undersökning en timma vid fastspänning och två timmar vid avskiljning. Dessutom måste intagningsbeslut enligt 6 b § vara fattat.

Ansvarig överläkare ska vid beslut om fastspänning eller avskiljande som överskrider tidsgränserna ovan underrätta IVO på avsedd blankett: [Fastspänning av en patient över 18 år](#)

[Fastspänning av en patient under 18 år](#)

[Avskiljande av en patient över 18 år](#)

[Avskiljande av en patient under 18 år](#)

Varje ny förlängning kräver ny personlig undersökning och ny underrättelseblankett till IVO.

Chöl ska vid beslut om inskränkning i rätt att använda elektronisk kommunikation och övervakning av försändelser skyndsamt underrätta IVO på blankett: [Inskränkning av en patients rätt att använda elektroniska kommunikationstjänster eller övervakning från en patient \(gemensam blankett för patienter över och under 18 år\)](#). Patienten ska informeras särskilt om sin rätt att överklaga beslutet.

Om patient under 18 år har blivit föremål för tvångsåtgärd/er i form av fastspänning, avskiljning eller inskränkning i sin rätt att använda elektroniska kommunikationstjänster vid minst tre tillfällen under vårdperioden ska IVO underrättas på följande blankett:

[Underrättelse - patient under 18 år har blivit föremål för tvångsåtgärder](#)

Så snart som möjligt efter tvångsåtgärd (helst inom 48 timmar) ska vårdpersonal erbjuda uppföljande samtal om tvångsåtgärden.

Beslut enligt 22 – 24 § fattas av chöl.

Sekreterare/Sjuksköterska

Blanketter skannas i e-arkiv. Beslut om tvångsåtgärder dokumenteras löpande i journal och KVÅ-registreras. Beslut dokumenteras även på blankett [Rapportblad över åtgärder enligt LPT eller LRV](#). När ELVIS och Melior är uppdaterade ska rapportbladet förstöras. Uppföljande samtal dokumenteras och KVÅ-registreras.

Individrappport skrivs och skickas till Inspektionen för vård och omsorg, Avdelning sydväst, Box 53148, 400 15 Göteborg. Under aktivitet Beslutsöversikt i Melior ska det anges vilken tvångsåtgärd som vidtagits.

Vid behov av förlängning av fastspänning eller avskiljning utöver tidsgränserna ovan ska sjuksköterska på vårdenheten informera beredskapsjour/specialistläkare i god tid så att personlig undersökning hinner utföras inom tidsramen. Detta gäller sedan vid varje ytterligare förlängning.

Nödrätt/nödvärn Brottsbalken kap. 24 1 §, 4 §
Detta lagrum berör möjlighet till nödrätt/nödvärn [Brottsbalken](#). Om detta lagrum åberopas ska det tydligt dokumenteras i journal och enskild medarbetare ska vara väl förtrogen med detta lagrum för att det ska kunna åberopas. Mer info finns i rutin [Hot och våld i psykiatrisk vård](#).

Restriktioner

Inskränkning i en patients rätt att ta emot besök
Beslut om besöksinskränkning vid viss tvångsvård regleras i lagen [\(1996:981\)](#). Om det med hänsyn till vårdens bedrivande är nödvändigt med inskränkning av besök ska specialistläkare framföra behovet till verksamhetschef som fattar beslut. Besöksinskränkning innefattar även övervakade besök. Patienten ska informeras om att beslutet kan överklagas.

Besökares kläder eller väskor får inte genomsökas oavsett om denne ger sin tillåtelse. Det är däremot tillåtet att be besökaren att lämna ifrån sig ytterkläder och väskor. Det är även tillåtet att hänvisa till enhetens ordningsregler och generella besökstider.

Visitation

För visitation med stöd av LPT se rutin [Visitation och genomgång av patienttillhörigheter i psykiatrisk heldygnsvård](#)

Tillsynsgrad

Se rutin [Tillsynsgrad och utgång](#). Vid beslut om frigång/utgång ska omfattningen journalföras.

Överklagan av intagning 32 § och andra beslut 33 §

Då en patient vill överklaga beslut enligt 32–33 § LPT ska personal på enheten vara behjälplig med att tillhandahålla blankett [Överklagande enligt lagen om LPT](#). Om patienten är osäker på hur blanketten fylls i ska personal stödja patienten i ifyllandet. När blanketten är ifylld och underskriven av patienten ansvarar tjänstgörande sjuksköterska på enheten för att ansvarig överläkare underrättas om överklagan första vardagen efter överklagandet. Detta ska ske muntligt och direkt till ansvarig överläkare. Överklagande insänds skyndsamt till förvaltningsrätten tillsammans med yttrande. Om patienten har skrivit på eget papper, är denna handling lika giltig som en korrekt ifylld blankett och ska behandlas på samma sätt. Upplýsning om hur man överklagar medföljer som bilaga till domen som patienten får ta del av. Överklagande av förvaltningsrättens dom skickas till förvaltningsrätten, som vidarebefordrar till kammarrätten. Därefter begär kammarrätten yttrande av ansvarig överläkare. Anser kammarrätten att muntlig förhandling ska hållas meddelas det till patient och läkare.

Sekreterare

Överklagandet skickas av respektive sekreterare till förvaltningsrätten. Om läkare har kommenterat på blanketten ska den skannas till patientens journal.

Överflytt pågående LPT 41 §

Vid överflyttning av patient till annan verksamhet/sjukhus ska vårdintyg i original samt Beslutsöversikt LPT i pappersformat eller utskrift från Melior medfölja patienten.

Sekreterare

Vid överflyttning till annan psykiatrisk avdelning inom SU görs en vanlig utskrivning i ELVIS. Information i LPT-modulen följer med. Vid utskrivning från SU, ska LPT-modulen avslutas

Ansökan om fortsatt LPT-vård

Chefsöverläkare eller annan specialist med LPT-uppdrag dikterar utefter blankett [Ansökan enligt LPT](#).

Sekreterare

Diktat skrivs på blankett (två sidor). Inget kompletterande brev behövs. Blanketten skickas med säker e-post till förvaltningsrätten och skannas i e-arkiv snarast.

7 §

Ansökan om förlängning ska göras senast 4 veckor efter intagningsbeslut enligt 6b §. Denna paragraf är även tillämplig vid ansökan om återintag i slutna psykiatrisk tvångsvård. Om rättens beslut om återintag inte kan avvaktas är 26a § tillämplig.

Beslut om återintag får endast fattas av chöf.

12 §

Ansökan om fortsatt vård efter konvertering enligt 11 § ska ske senast inom 4 dagar från dagen för beslut om intagning enligt 11 §.

9 §

Fortsatta ansökningar.

14 §

Ansökan om LPT vård efter avskriven LRV vård. Ska göras inom 4 dygn efter intagningsbeslut.

26 a §, 2 st.

Ur lagtext framgår: "Anser chefsöverläkaren att den slutna psykiatriska tvångsvården bör fortsätta, ska han eller hon senast fyra dagar från dagen för beslutet ansöka hos förvaltningsrätten om medgivande till fortsatt sådan vård. Föreskrifterna i 7 § tredje stycket tillämpas på en sådan ansökan. Har en ansökan enligt andra stycket kommit in till förvaltningsrätten, får den slutna psykiatriska tvångsvården fortsätta i avvaktan på förvaltningsrättens beslut. Om rätten medger att den slutna psykiatriska tvångsvården ska fortsätta, får den pågå under högst sex månader räknat från den dag förvaltningsrätten meddelar beslut. I fråga om tvångsvård utöver denna tid tillämpas samma bestämmelser som vid fortsatt tvångsvård enligt 9 §. Om chefsöverläkaren inte ansöker om fortsatt slutna psykiatrisk tvångsvård enligt andra stycket eller om rätten avslår chefsöverläkarens ansökan om sådan vård, ska det tidigare beslutet om öppen psykiatrisk tvångsvård kvarstå".

Sekreterare

Sekreterare skickar ansökan. Ansökan skannas i e-arkiv. I beslutsöversikten i Melior dokumenteras att ansökan skickats.

Ansökan om fortsatt LPT-vård i öppenvård

Chefsöverläkaren eller annan specialistläkare med LPT-uppdrag dikterar efter blankett [Ansökan enligt LPT](#).

7 §

Denna paragraf är tillämplig vid första ansökan om öppen psykiatrisk tvångsvård. Samordnad vårdplan skall bifogas enl. 7a §. Till ansökan om öppen psykiatrisk tvångsvård ska bifogas redogörelse om särskilda villkor enl. 26 §.

[Blankett för Samordnad vårdplan - Öppen psykiatrisk tvångsvård 7 a § LPT](#)

Sekreterare

Sekreterare skickar ansökan. Ansökan skannas i e-arkiv. I beslutsöversikten i Melior dokumenteras att ansökan skickats.

9 §

Fortsatta ansökningar. Uppföljning av samordnad vårdplan ska bifogas enligt 7a §, lämpligen i form av bifogad journalanteckning i samband med uppföljning. Till ansökan om öppen psykiatrisk tvångsvård ska bifogas redogörelse om särskilda villkor enligt 26 §.

Sekreterare

Sekreterare skickar ansökan. Ansökan skannas i e-arkiv. I beslutsöversikten i Melior dokumenteras att ansökan skickats.

Domslut 8 §, 9 §, 13 §, 26 a §

Ansvarig överläkare signerar anteckningen efter att ha kontrollerat datum.

Obs: Hos patienter som vårdas under öppen psykiatrisk tvångsvård och där det ansöks om återintag i sluten psykiatrisk tvångsvård innebär avslag i förvaltningsrätten att vården automatiskt fortsätter som öppen psykiatrisk tvångsvård. Hos patient som vårdas inom sluten psykiatrisk tvångsvård och där det ansöks om öppen psykiatrisk tvångsvård innebär avslag i förvaltningsrätten att vården övergår i HSL. Domslut skannas in i journal.

Sekreterare

När domslut inkommer från förvaltningsrätten ska ansvarig sekreterare omedelbart meddela ansvarig överläkare. Domslut skannas in i journal och sekreteraren dokumenterar i ansvarig överläkares namn i beslutsöversikten.

Ansökan till slutet psykiatrisk tvångsvård: Uppdatera bevakningsdatum i LPT-modulen ELVIS.

Ansökan öppen psykiatrisk tvångsvård (domslut beviljar): Ändra vårdform och uppdatera bevakningsdatum i LPT-modulen ELVIS. Skriv ut patienten till aktuell öppenvårdsmottagning.

Ansökan fortsatt öppen psykiatrisk tvångsvård: Uppdatera bevakningsdatum i LPT-modulen i ELVIS.

Ansökan återintag slutet psykiatrisk tvångsvård (domslut beviljar): Ändra vårdform och uppdatera bevakningsdatum i LPT-modulen i ELVIS. Skriv in patienten på aktuell heldygnsvårdsavdelning.

Särskilda villkor

Rätten kan besluta om särskilda villkor vid öppen psykiatrisk tvångsvård. Beslutsrätten kan överlämnas till CHÖL. Villkoren kan röra medicinering, vård, var patienten ska eller inte får vistas, berusningsmedel med mera som finns angivet i lagen eller är nödvändigt eller följer av vårdplanen

Permission 25 §

Tillstånd till permission får endast ges för ett tillfälle eller för vissa återkommande tillfällen (riktlinje max 4 veckor). Tillståndet måste stå i överensstämmelse med vårdplanen. Tillståndet får återkallas. Ange start och slutpunkt för permissionstillfället.

Chöl beslutar. Ansvaret för vården åligger överläkare på den avdelning där patienten vårdas. Stöd- och behandlingsinsatser kan dock med fördel ges på aktuell öppenvårdsmottagning.

Eftersom permissionen ingår i heldygnsvårdstillfället görs dokumentation även från öppenvården inklusive läkemedelsutdelning under heldygnsvårdstillfället i Melior.

Sekreterare

Dokumentation och registrering vid permission görs av sjuksköterskor i heldygnsvård.

Samma regler för registrering av permission gäller oavsett vårdform. Vårdformen ändras inte i LPT-modulen i ELVIS.

Tvångsvårdens upphörande §

- 6 b § beslut om ej tvångsvård
- 11 § beslut om ej tvångsvård
- 27 § överläkare avskriver tvångsvård
- 28 § LPT upphör
- 29 § avisning/utlämnande/utvisning
- Förvaltningsrättens dom
- Överflytt till annan klinik med pågående LPT

Sekreterare

Heldygnsvård - Om LPT upphör och patienten skrivs ut, skriv ut patienten i ELVIS och ange tvångsvård upphör i LPT-modulen. Om LPT upphör och patienten stannar kvar på avdelningen, ange tvångsvård upphör i LPT-modulen.

Öppenvård – Ange tvångsvård upphör i LPT-modulen.

Anhållna/häktade

Patienter som är intagna på kriminalvårdsanstalt, anhållna/häktade eller ska genomgå rättspsykiatrisk undersökning och är i behov av tvångsvård ska inte läggas in på LPT utan vårdintyg utfärdas för rättspsykiatrisk vård (LRV) se rutin [Handläggning av LRV-ärenden jourtid](#). Observera att person kan vistas på häktet utan att vara anhållen/häktad, till exempel inför utvisning. I de fallen utfärdas vårdintyg enligt LPT. Samråd om lämplig vårdinrättning ska ske med tjänstgörande åklagare.

LPT inom somatisk vård

Patienten ska skrivas in på psykiatrisk vårdavdelning med parallellt vårdtillfälle, enligt rutin [parallella vårdtillfällen - ELVIS \(PARVDT\)](#).

Se rutin [Tillsynsgrad och utgång](#) och [Ständig tillsyn på psykiatrisk indikation vid somatisk vård](#).

Sekreterare

Beslut enligt LPT 6b § fattas av chöl inom psykiatrin. Viktigt med dokumentation och klockslag i Melior. Kommer patienten tillbaka till psykiatrin ska LPT-handlingar medfölja.

Bevakning LPT

Bevakning innebär att ständigt ha en uppdaterad lista för de patienter som vårdas enligt LPT. Listan ska innehålla personuppgifter och datum för när tvångsvården upphör. I god tid

ska ansvarig sekreterare på respektive vårdavdelning och enhet informera ansvarig överläkare om sista dag för ställningstagande om ansökan om fortsatt tvångsvård.

Bevakningslista i LPT-modulen i ELVIS.

Förhandling med förvaltningsrätten

Förvaltningsrätten skickar föredragningslista via säker e-post. Den överläkare som ansökt om psykiatrisk tvångsvård deltar i muntlig förhandling. Om detta överläts till annan överläkare ska det dokumenteras i Melior. I de fall förvaltningsrätten beslutat att inte hålla muntlig förhandling ska ansvarig överläkare för ansökan dokumentera detta i Melior.

Sekreterare

Sekreterare anslår föredragningslista. Vid Psykiatri Psykos lägger sekreterare listan i korgen i postrummet och den anslås av ansvarig för förvaltningsrätten.

Patientens kallelse till förvaltningsrättens förhandling

Kallelse till förvaltningsrättens förhandling skall skyndsamt förmedlas till patienten. Påskrivet delgivningskvitto skickas till förvaltningsrätten. Kopia skannas in i e-arkiv och datum för delgivning dokumenteras i Melior.

Sekretessbrytande bestämmelser

Från en verksamhet där sekretess gäller enligt 25 kap. 1-5 §§ eller 26 kap. 1 § Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska utan hinder av sekretessen lämnas ut sådana uppgifter om en patient som behövs för att chefsöverläkarens åliggande enligt denna lag ska kunna fullgöras. Detsamma gäller uppgifter om en patient som behövs för en sakkunnigs uppdrag eller ett yttrande av Socialstyrelsen. Lag (2007:244)

Frivillig sluten psykiatrisk vård under pågående öppen psykiatrisk tvångsvård

En patient med öppen psykiatrisk tvångsvård kan vårdas frivilligt inom den psykiatriska heldygnsvården. Om behov av tvångsåtgärder uppkommer måste beslut att överföra patienten till sluten psykiatrisk tvångsvård först göras. Det som står under rubrik "**Åter sluten psykiatrisk tvångsvård 26 a §**" är tillämpligt i sådana fall.

Handräckning 47 §

Vid handräckning används blankett [Begäran om hjälp/biträde av polis vid LPT/LRV](#), som faxas från Psykiatrisk akutmottagning alternativt psykiatrisk öppenvårdsmottagning till berörd polismyndighet. Initieras den från öppenvård ska alltid ledningssjuksköterska på Psykiatrisk akutmottagning meddelas per telefon.

För utförlig information och arbetsbeskrivning se separat rutin:

[Handräckning, biträde och transport av Polismyndighet samt Kriminalvård](#)

Upplysningar

Polisen i Göteborg/Mölndal/Partille

Telefon: 114 14

Uppföljning

Psykiatrins verksamhetschefer ansvarar för uppföljning/revision av innehållet i rutinen.

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior. Övriga avsteg från rutinen rapporteras i MedControl PRO.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Psykiatri Affektiva, Verksamhet Psykiatri Psykos, Verksamhet Rättspsykiatri, Verksamhet Neuropsykiatri, Verksamhet Beroende

Innehållsansvar: Kristina Annerbrink, (krian48), Sektionschef

Granskad av: Pia Rydell, (piary1), Verksamhetschef

Godkänd av: Pia Rydell, (piary1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9806-1988473940-177

Version: 18.0

Giltig från: 2026-01-16

Giltig till: 2028-01-12